

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.cun.org.ua

6 вересня 2012 року № 36 (459)

"ЦЕНЗУРОВАНА" УКРАЇНА

Прикмета режиму Януковича – ігнорування демократичних цінностей, однією із яких є свобода слова, – віднині відома всьому світові.

Третього вересня Світовий конгрес газетярів і Форум редакторів розпочався із скандалу. Напередодні учасники медійного дійства не підтримали заклик до бойкоту заходу в "цензурованій" Україні "регіонального" зразка, мовляв, світове зібрання приверне увагу до проблем свободи слова в Україні та навіть допоможе їх розв'язати. Ну, а влада також "пішла назустріч" і вже наступного дня не забарилася з наочною ілюстрацією своєї "прихильності" до української преси.

Уже на підступах до Міжнародного центру культури та мистецтв, де відбувалися перші засідання учасників Конгресу та Форуму, українських журналістів ретельно перевіряли, вилучали "підозрілі" предмети на кшталт аркушів паперу із цілком пристойними написами тощо. Функцію політичної цензури з очевидними ознаками насильства взяло на себе Управління державної охорони. Замість того, аби дбати про безпеку Президента, якому, втім, і так нічого не загрожувало, натреновані парубки взялися демонструвати свої "необмежені повноваження" просто в залі, на глум і подив усього медійного світу.

Під час виступу Президента Віктора Януковича журналісти з руху

"Стоп цензура!" розгорнули плакати, в яких повідомлялося про утиски свободи слова в Україні. Тексти про побиття журналістів, вилучення з кабельних мереж дійсно незалежного каналу ТВі, посилення цензури на провідних телеканалах охоронці гаранта, схоже, сприйняли як замах на його життя. Вони виривали аркуші з рук журналістів і добряче штовхали останніх. Президент не зреагував на інцидент жодним чином і дочитав написане на папірці до кінця. Зате зреагували медійники, які прибули до нас майже з 90 країн. У більшості з них появились відповідні репортажі про дике, дискредитуюче Україну та її владу дійство, яке стало додатковим аргументом про те, як знищу-

ється в Україні демократія – головне надбання "помаранчевих" попередників і якою є насправді ситуація із свободою слова сьогодні.

Ще один штрих до "ситуації". Того ж дня прес-служба УДО поширила блюзнірське повідомлення про те, що чоловіки в залі, які брутально напали на журналістів із "Стоп цензури!", – то не її охоронці, а "приватні особи". Щоправда, відомство, що охороняє гаранта, не повідомило, чому її працівники не зупинили вакханалію "приватних осіб", яка справді загрожувала Президентові, принаймні, його репутації. Що тут скажеш? Адже самодурство і тупість – неодмінні супутники авторитарного режиму.

НА ЧАТАХ

МОВОЮ – НЕ СПЕКУЛЮВАТИ!

Патріотичні сили столиці попередили Київраду про неможливість спекулювання мовним питанням.

П'ятого вересня Об'єднання патріотичних сил "Наша Україна" провело попереджувальний пікет Київради. Підставою для пікетування стали публічні висловлювання деяких депутатів-регіоналів про можливість запровадження у Києві російської мови як регіональної.

У виступах представників партій "Наша Україна", Конгресу Українських Націоналістів, Української Народної Партії, Спілки Офіцерів України звучали категоричні застереження щодо подібної "ініціативи", оскільки таке рішення призведе до збурення столичної громади та непередбачуваних для Києва та її усієї України наслідків.

Також Об'єднання патріотичних сил "Наша Україна" під Київрадою провело збори ініціативної групи громадян, яка в порядку місцевої ініціативи, передбаченої законодавством, подала до Київради проект рішення "Про недопущення порушення прав киян на отримання інформації та освіти рідною українською мовою".

Прес-служба КУН

НА ПУЛЬСІ

Степан БРАЦЮНЬ:

"ВІД РОСІЙСЬКОЇ ЕКСПАНСІЇ ДЕРЖАВУ ВРЯТУЮТЬ ПАТРІОТИ"

Кремль цілком відкрито розгортає план широкомасштабної гуманітарної експансії на Україну та підтримки своєї п'ятої колонії, що несе загрозу суверенітету нашої держави. Втім, один із "векторів" державної політики Росії – окупація України "мирним шляхом" – ні для кого не секрет. Але до недавня кремлівські керманічі не озвучували своїх намірів щодо незалежних, пострадянських держав публічно. Першим порушив традицію В.Путін, коли з нагоди четвертої річниці вторгнення російських військ у Грузію – під виглядом південноосетинських "ополченців" – цинічно зізнався, що так званих ополченців вишколювали впродовж кількох років на російських військових базах, які до того ж мали статус миротворчих сил. Нахабна заява російського президента не лише приголомшила весь цивілізований світ, а й, сподіваюся, спонукала його зробити відповідні висновки стосовно політики Кремля.

Днями прем'єр РФ Д.Медведев на нараді керівників представництв і представників "Россотрудничества" (Федеральне агенство у справах СНД, співвітчизників, які проживають за кордоном, і з міжнародної гуманітарної співпраці) задекларував наміри Москви, яка буде посилювати свій вплив у світі за допомогою "м'якої сили", насамперед у країнах СНД. Під "м'якою силою" прем'єр мав на увазі просування культурних цінностей. Приміром, таких: "Росія повинна зайняти наступальну позицію щодо поширення російської мови в світі". Це – з найделікатніших сигналів Д.Медведева. Особливо він не церемонився з Україною, чинна влада якої систематично демонструє холопську покірність перед Кремлем. Д.Медведев публічно і без всякого завуалювання наголосив: назріла потреба на напрямку "просування" координації зусиль в Україні, тобто посилення російського впливу.

Отже, сьогодні ми отримали з Москви чіткий сигнал – за Україну взялися серйозно. Російські високопосадовці абсолютно відкрито розповідають на нарадах про плани русифікації України, посилення ролі російської мови, культури, тобто про наміри побудувати на теренах СНД так званий "Руський мір". Першим кроком цього плану стало ганебне ухвалення п'ятою колоною Росії у Верховній Раді України Закону "Про засади державної мовної політики".

Заяви російських чиновників щодо посилення гуманітарної експансії на Україну мали б стати об'єктом пильної уваги Служби Безпеки України, адже вони несуть пряму загрозу незалежності України. Проте за нинішньої проросійської влади в Україні нам годі очікувати адекватної реакції на зухвалі заяви Кремля. Ситуацію можна буде змінити лише тоді, коли до влади в країні прийдуть українські патріоти, які усунуть п'яту колону Росії та стануть на захист національних інтересів Української держави – і в гуманітарній, і економічній сферах.

Чи може протистояти російській експансії Українська держава? Може, але не за проросійської влади, якій і держава ця потрібна лише як територія для грабунку. Певен, захистити Україну можуть лише об'єднані патріотичні сили, всі, хто сповідує заповіт Франка: "Кожен думай, що на тобі мільонів стан стоїть".

(Чит. 3-ю стор.)

36

Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету "Нація і держава" на 2012 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2012 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 6,01 грн., на 3 місяці – 18,03 грн., на 6 місяців – 36,06 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

Олексій ІВЧЕНКО:
"Газпром" не має права
примушувати
"Нафтогаз" брати кредит

Екс-глава "Нафтогазу" наголошує, що для виконання своїх контрактних зобов'язань не "Нафтогаз", а саме "Газпром" повинен закласти в підземні сховища України відповідну кількість газу, оплатити "Нафтогазу" за його збереження і в піковий зимовий період належним чином виконати свої контрактні зобов'язання, забезпечивши безперерпний транзит російського газу до споживачів Європи.

**Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО:
Про який патріотизм
Саламатіна може
йти мова, якщо його
батьківщина – Караганда?**

"Я переконаний, що кожен військовий, тим більше Міністр оборони, має бути зразковим патріотом, який, не вагаючись, пожертвує власним життям заради країни. А про який патріотизм Саламатіна може йти мова, якщо його батьківщина – Караганда, а з Україною його пов'язує лише займана посада?", – підсумував Григорій Омельченко.

Разом із 1 млрд. гривень заборгованості із заробітної платні, блокуванням інвестиційних видатків місцевих бюджетів, іншими проблемами прогностувати українській економіці зростання втричі більше, ніж очікує найпо-

РАБІВ ДО РАЮ НЕ ПУСКАЮТЬ

Херсонщина

... як звучить,
так декого аж сіпає від цього...
Але наreshті все стає на місце
Історія дала нам знову шанс,
Задаймо, браття, що ми українці,
Великі предки дивляться на нас!

1996 рік

Я вважаю себе корінним жителем цього краю. Мої діди-прадіди по маминій лінії, мій батько поховані тут, у цій землі. Мені 53 роки, і я пам'ятаю Чорупинськ з середини 60-их років. Пам'ятаю ще живими своїх дідусів і бабусь, багаточисельних родичів, сусідів... Вони були простими чесними трудівниками, селянами, які в поті чола, в постійній наполегливій праці

ЗАЯВА ОБ'ЄДНАННЯ "НАША УКРАЇНА"

Влада вважає своїми успіхами вдвічі менше зростання ВВП, ніж було за Ющенка

Економіка перебуває у переддефолтному стані, який може вибухнути глибокою кризою у ближчі місяці. Натомість чиновники говорять про зростання ВВП, якого міжнародні експерти не бачать у жодній розвиненій економіці світу, та обіцяють виконання всіх соціальних та інвестиційних зобов'язань. Людей дезінформовано що-

Людам формують неправильні очікування. В результаті за ведення економічної політики манівцями бідні заплатять за багатих та стануть ще біднішими.

І останнє. Пам'ятайте: рабів до раю не пускають...

Валерій ГАЛАДИМ,
м.Цюрупинськ

Вінниця	В'ячеслав Березовський	(067)
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056)
Донецьк	Олійник Марія	(062)
Житомир	Крук Микола	(0412)
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612)
Івано-Франківськ	Салига Роман	(034)
Кіровоград	Трищенко Віктор	(05222)
Київська обл.	Саханський Олександр	(0459)

Київ	Шепеток Юрій
Луцьк	Хомич Іван
Львів	Динилиха Ігор
Миколаїв	Яценю Софія
Одеса	Парфенюк Василь
Полтава	Паламарчук Дмитро
Рівне	Бідюк Юрій
Севастополь	Проценко Володимир
Сімферополь	Овчарук Василь

(044) 278-63-89, 279-68-34 8-095-92-66-154 (0322) 38-67-63 (0512) 49-67-90 (048) 758-31-13 (050) 171-63-49 (050) 435-34-34 (0692) 48-79-46 (0652) 29-77-43	Тернопіль Ужгород Харків Херсон Хмельницький Черкаси Чернівці Чернігів
---	---

Тернопіль	Білах Іван
Ужгород	Сачко Олександр
Харків	Дяків Богдан
Херсон	Реуцький Іван
Хмельницький	Бенюк Ніна
Черкаси	Савченко Максим
Чернівці	Лютик Віктор
Чernihів	Рябченко Валерій

(8050) 339-56-12
(099) 053-48-69
(057) 716-02-18
(0552) 26-50-56
(8096) 362-72-23
(067) 647-35-24
(0372) 51-02-72
(04622) 4-38-81

ІНТЕРВ'Ю З ПОЛІТИКОМ

Степан БРАЦЮНЬ: "ЗА ІДЕЮ, А НЕ ЗА ГРОШІ"

Лідер КУНу – про традиції "Нашої України" та перспективи націоналістів

Конгрес українських націоналістів – партія ідеологічна. В нинішній Україні це досить рідкісне явище. Значно поширенішим є творення партій під конкретних лідерів. КУН постав в Україні на початку 1990-х років, продовживши політичну традицію Організації українських націоналістів-бандерівців. Його першою лідеркою була легендарна Слава Стецько, вдова Ярослава Стецька, який проголосив Українську Державу 1941 року, був визначним політиком не лише українським, а й усього антибільшовицького середовища. Цю лінію КУН витримує й зараз, зі Степаном Брацюнем на чолі.

Досі представники Конгресу двічі проходили в парламент у складі блоку "Наша Україна", а перед тим – мали понад 10 мажоритарників, які утворили депутатську групу "30 червня". Про входження КУНу в Об'єднання патріотичних сил "Наша Україна", про перспективи націоналістів узагалі, їхню співпрацю з рештою опозиції "УМ" розпитала пана Брацюня.

"ЯКБИ ПРИ ВЛАДІ БУЛИ СПРАВЖНІ БАНДЕРІВЦІ – МИ ЗАБУЛИ Б САМЕ СЛОВО "КОРУПЦІЯ"

– Пане Степане, ви порівняно недавно очолили Конгрес українських націоналістів, заснований легендарною Славою Стецько. Чи правда, що ви є її родичем?

– Так, моя дружина Леся – племінниця Слави Стецько. Лесин батько Петро Музика, вже покійний, – рідний брат Слави Стецько (справжнє ім'я лідерки ОУН (революційної) 1991–2001 рр. – Ганна Музика. – Ред.).

– По суті, ваша партія – єдина в Україні наступниця бандерівської ОУН. Що це означає в сучасних умовах?

– Цього року, в жовтні, виповнюється 20 років від заснування КУНу. Наша партія постала з ініціативи Організації українських націоналістів з-під стягу Степана Бандери. Слава Стецько, багатолітній президент Антибільшовицького блоку народів, була проголошена незалежна лідеркою КУНу.

Партія, що сповідує ідеологію українського націоналізму, вважала своїм завданням у нових умовах продовжувати справу наших великих попередників, метою життя яких була Українська Самостійна Соборна Держава. На час створення КУНу вже була проголошена незалежна Україна. Ми вбачали свою місію в тому, щоб наповнити її українським змістом, збудувати європейську, демократичну, заможну державу, якою б пишався кожний її громадянин. Конгрес українських націоналістів, по суті, став спадкоємцем, носієм ідеалів ОУН, що відрізняє нас від інших партій сучасного українського політикуму. Водночас така позиція ставить перед нами дуже високі вимоги і зобов'язання морального плану.

– Що ви маєте на увазі?

– Провідники, які створили ОУН та УПА й організували українців на

збройну боротьбу проти нацистського та комуністичного режимів, як і сотні тисяч рядових оунівців, повстанців, підпільників, були ідеалістами, високоморальними людьми, аскетами в побуті. Для них справді Україна була понад усе. Нікому з них не прийшла б у голову думка про особисті вигоди, розкіш. Їхніми устремліннями були добробут усієї нації, її честь та добре ім'я. Уявляєте, якою квітучою, багатою, шанованою у світі була б сьогодні Українська держава, коли б при владі перебували такі високоморальні діячі? Вийшло б з ужитку навіть саме слово "корупція".

Члени КУНу прагнули бути гідними нащадками лицарської верстви ОУН-УПА. Двадцять років тому ще були живими набагато більше, ніж сьогодні, безпосередніх учасників національно-визвольних змагань, які долучилися до націоналістичної праці в нових умовах. Членам Конгресу було з кого брати приклад і водночас відчувати відповідальність за власні дії.

ПРО ВІДМІННІСТЬ МІЖ "ДВОМА КОЛОНАМИ ОПОЗИЦІЇ"

– Лідери "Об'єднаної опозиції" "Батьківщина" й ВО "Свобода" заявляють, що опозиційні сили йдуть на вибори "двома колонами". Але ж у бюлетенях будуть представлені й інші опозиційні сили, носії державницької ідеології. Чому КУН обрав співпрацю з "Нашою Україною", а не зі "Свободою", наприклад?

– Звичайно, було б найкраще, якби всі згадані вами правоцентристські партії йшли на парламентські вибори однією, а не двома чи трьома колонами. Вибір Конгресу – йти разом із "Нашою Україною" – зумовлений насамперед нашими спільними політичними принципами та ідеологічними переконаннями.

Крім того, співпраця КУНу з "Нашою Україною" не є справою сьогоднішнього дня, а має вже тривалу історію. На парламентських виборах 2002-го та 2006 років КУН виступав як один із засновників блоку "Наша Україна" та проводив у парламент кількох своїх депутатів. Наша партія брала активну участь у президентських виборах 2004 року, підтримуючи Віктора Ющенка. Ми мобілізували усіх своїх членів та наших прихильників у відстоюванні правди під час Помаранчевої революції.

Тобто ми наслідували усталені традиції, додержуючись волевиявлення членів КУНу на всеукраїнському партійному зборі.

Сподіваюся, що Об'єднання патріотичних сил "Наша Україна" матиме добрий результат і на виборах 2012.

Що ж до "Свободи", то ми з нею підтримуємо дружні стосунки, а в деяких питаннях маємо тісну співпрацю. Сподіваюся, ця партія пройде до парламенту, де ми спільно відстоюватимемо національні інтереси України.

– Які ви можете назвати ідеологічні відмінності між ВО "Свобода" і "Нашою Україною"?

– Не думаю, що відмінності аж такі радикальні. Нас об'єднує українська національна ідея, ідея державності української нації, без чого не можливо розв'язати жодної проблеми на користь українського народу. Я також переконаний, що наше політичне об'єднання реально оцінює ситуацію в Україні і якнайповніше визначає свої пріоритетні політичні завдання. Ми також зуміли сконсолідувати численне об'єднання національно-демократичних сил, що підписали спільну декларацію. Відповідно до своїх цілей працює і "Свобода". Гадаю, що для наших політичних сил Україна – понад усе, а це головне – те, що об'єднує.

– А як щодо порівняння з "Об'єднаною опозицією"?

– У програмі "Об'єднаної опозиції" немає ідеології національного державотворення. Ми ж пропонуємо програму реалізації національної ідеї – "Україна на віки", запроваджуючи систему національного народовладдя. Наша програма соціально-економічного напрямку базується не на популістських обіцянках, які декларує "Об'єднана опозиція", а найбільше – Партія регіонів, а передбачає якісні революційні зміни.

Стосовно "Об'єднаної опозиції", то я з пересторогою ставлюся до перспектив цього утворення. Надто різні люди її представляють. Гадаю, не лише мене шокував партійний список об'єднаної опозиції, "зачищений" від політиків, які мислять категоріями національної держави. Крім двох-трьох політиків, список повністю "звільнений" від національного сегменту. Це створює небезпеку створення так званої "ширки", тобто широкої коаліції між двома політичними силами – Партією регіонів та "Батьківщиною", або нового демаршу "тушок" у Партію регіонів. Утім, будемо сподіватися, що я помиляюсь.

"ПЛАНУЄМО ВЗЯТИ 10 ВІДСОТКІВ"

– Як Об'єднання патріотичних сил "Наша Україна" долатиме 5-відсотковий бар'єр на виборах? На який результат ви взагалі розраховуєте?

– Будемо намагатися дійти до кожного виборця, хоча в теперішніх умовах це надто складно. Ми розраховуємо набрати своїх 10 відсотків голосів. Досвід є.

– Що робитимуть патріотичні сили після виборів – діятимуть у союзі чи знову розійдуться?

– Розколу не буде – це точно. Після перемоги на виборах ми зробимо все можливе, щоб сформувати патріотичну фракцію в парламенті нового скликання, яка буде монопольною, в якій не буде "тушок". І насамперед ми усунемо наслідки антиукраїнського, антинародного режиму Партії регіонів.

Розмову вела Анна ЩЕПА,
«Україна молода», №130 від 05.09.2012

ІДЕОЛОГІЯ

Чи є в суспільстві запит на націоналістичну ідею?

– В епоху глобалізації і світової економічної кризи не тільки в Україні, а й у світі відроджуються націоналістичні ідеї. Особливо це стосується Європи. Адже держави в Європі творились як держави-нації. Відхід європейських держав у другій половині XX століття від основоположного принципу їхнього державотворення призвів до зменшення ролі цих держав у світовій політиці, до засилля космополітичних ідей і часткової втрати культурного обличчя. Але в останні роки бачимо, що дедалі більше європейців підтримують праві ідеї, відстоюють свою ідентичність, зокрема, на прикладі Франції. В Україні відбуваються аналогічні процеси.

Ярослав Стецько писав: "Жодна європейська проблема не може бути розв'язана інтегрально, доки вона буде розв'язуватися на половині Європи, а інша половина буде надалі об'єктом євразійського московського винищування". Стецько передбачав: "Українська Соборна Держава внесе революцію в зовнішньополітичну діяльність світу... Україна вирине як нова, великого значення сила... Україна – наріжний камінь світової політики". Лідер ОУН писав це про країну з більш ніж 50-мільйонним населенням, із винятковим геополітичним положенням, про носія ідей християнських, національних, соціальної справедливості й особистої свободи.

Наш народ повинен прокинутися й усвідомити свою роль. За даними соціологів, понад 80 відсотків українців вважають себе патріотами, а отже – націоналістами. Гадаю, після втілення в життя програми відродження українства цей відсоток зросте, і люди, не вагаючись, називатимуть себе націоналістами.

Нам є що запропонувати людям. Так, КУН у першій половині 1990-х років був першою політичною партією, яка, залучивши висококласних фахівців, розробила проект Конституції України. Положення розробленого КУНОм проекту використовувалися під час підготовки Конституції України, зрештою ухвалені Верховною Радою. У її преамбулі є слова, взяті з конгресівського проекту: "Усвідомлюючи відповідальність перед Богом, попередніми, нинішніми і майбутніми поколіннями..." Їх було внесено за наполегливими пропозиціями Михайла Ратушного – одного з народних депутатів від Конгресу українських націоналістів.

Ще під час революційної боротьби ОУН-УПА народилося гасло: "Свобода народам – свобода людині". Організація чіткого антимосковського фронту, боротьба проти всіх форм духовного і фізичного змосковщення, неоряднізації не втрачає актуальності й сьогодні, в добу Путіна з його насадженням "руського мира".

Наша мета – створення національної держави шляхом плекання сучасного національного, політичного і громадянського організму. Ідеться про здатність усіх, хто живе на різних українських теренах, творити національне середовище, тобто соборність знань, духовних, інтелектуальних, світоглядних цінностей. Як наголошував Іван Франко у листі до галицької молоді, "ми мусимо навчитись почувати себе українцями – не галицькими, не буковинськими", і можна продовжити за Франком, – не донецькими, не харківськими, а українцями без регіональних кордонів.

Наша культура і мова будуть врятовані, якщо матимемо відповідну еліту в різних сферах для творення української України. Місією наших інтелектуалів є повернення суспільству його власної культури, переведення її з радянського виміру в європейський. Головне, до чого маємо прагнути, – аби кожен українець збагнув, що йому життєво необхідно саме незалежна Україна, так необхідна, що заради цього він готовий пожертвувати всім іншим. Це не просто гасла і заклики, а основа програми відродження українства, над якою працює КУН.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Роман ДІДУСЬ: "ДО ВЛАДИ МАЮТЬ ПРИЙТИ НАЦІОНАЛІСТИ"

Передвиборна компанія для більшості українців – час фортуни. Одні, тобто ті, хто хоче бути обраними, зі шкіри лізуть, щоб сподобатися електорату, намагаються вирішити (чи хоча б пообіцяти, що вирішать) найважливіші для громади питання, одне слово, заробляють голоси. Інші, тобто ті, хто обирає, намагаються максимально скористатися з усіх кандидатів, оскільки розуміють, що бачать їх, незалежно від результатів виборів, перший і останній раз. Адже випадки, коли народний депутат згадує про тих, хто його обирав, можна порахувати на пальцях, не кажучи вже про те, як він поспішає виконувати дані їм обіцянки. Не дивно, що коли 27 серпня близько сотні мешканців шахтарського містечка Соснівка в Сокальському районі влаштували акцію протесту біля шахти "Надія", туди вирушили майже всі кандидати в народні депутати по Сокальському округу. Шоправда, заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Роман Дідусь не поїхав. Зателефонував мені наступного дня:

– Може, знайдете час поїхати сьогодні зі мною. Вчора не збирався, бо не люблю "піаритись", давати порожні обіцянки. Справа дуже серйозна, потрібно розібратися, подумати, що можна зробити. Але серце болить за цей край – не чужий він мені.

Дорогою розпитую пана Романа про те, чому він вирішив балотуватися.

– Я довго думав, перш ніж зробити цей крок. Але прийшов до висновку, що не маю права вчинити інакше. Ще в 90-х роках минулого століття був серед тих, хто піднімав прапор нашої незалежності. Я жив під тим прапором понад двадцять літ... І прийшов до висновку, що так далі жити не можна. Не за таку Україну боролися і вмирали наші предки. Не в такій державі мають жити наші діти.

– І чому, на Вашу думку, так сталося?

– Найперше, тому, що Україна занадто довго була в чужому ярмі, не було досвіду державотворення. А для цього потрібна була національна програма розбудови держави, усіх її ланок. Національна освіта, національна економіка, національна культура, наука і так далі. Ось якою має бути національна політика. А стрижнем усього – національна ідеологія. Це треба визнати і сповідувати як усвідомлену необхідність.

Як націоналіст, який за основу свого життя і діяльності має Декалог, можу сказати, що виконано тільки першу його позицію: здобуто Українську державу. Але, як свідомий українець, я повинен змагатися до виконання точки десятої: поширення сили і слави, багатства і простору Української держави. Натомість бачу, що люди, які зараз стоять біля керма держави, далекі не тільки від цих процесів, але й від розуміння їх доцільності.

– Іншими словами, пане Романе, береже відповідальність на себе?

– А як же інакше?! Мене так виховували. Тато мій, колишній політв'язень, після Помаранчевої революції тяжко захворів, переніс складну операцію, перші його слова після наркозу були про державу. І останні також, бо, вмираючи, наказував мені: "Помагай, сину, Президентів будувати Україну, бережи маму, дбай про неї". Але на першому місці була Україна. Коли ж тато розповідав мені про своїх побратимів, боротьбу, яку вони

вели, про те, як знущалися з них у таборах, завжди наголошував: "Пам'ятай!". І я пам'ятаю. Пам'ятаю, що з мого рідного села 198 хлопців загинуло за волю України, за те, щоб не топтала орда чужинців нашу землю. Пам'ятаю, що Петро Дужий знайшов мене і благословив на цю дорогу. Тому я ніколи не зійду з неї. І буду, поки вистарчить сил, працювати на благо Батьківщини.

– А чому ви обрали собі саме цей округ?

– Тому, що знаю: наймиліша людині і найдорожча її рідна земля, місце, де вона народилася.

– Так. Приїдеш у рідне село і знаєшся, що там навіть дихається легше.

– Аякже. Бо там – наше справжнє коріння. Обставини мого життя склалися так, що до багатьох місць в окрузі я причетний безпосередньо. Народився в селі Сілець Кам'янсько-Бузького району. В Червонограді вчився, маю там родичів, часто буваю в тих краях. В Сокалі жив і працював. Тут народилися мої діти, живе багато моїх друзів, маю і родину. А тому добре знаю проблеми регіону, і ще знаю, як їх вирішити. Однак, найважливіше інше. Я тут свій, і з мене будуть питати, як зі свого. А то, найчастіше, обирають депутата, а він потім навіть носа не покаже. І ніхто не знає, де його шукати. Я ж до матері, до родини приїду, і кожен зможе запитати: що ти, Ромку, зробив як депутат, щоб нам краще жилося? Я вже маю такий досвід, коли був депутатом обласної ради. І це добре. Зобов'язує. Бувало, їдеш до мами, а подумки вже готуєш звіт перед односельчанами складати.

Отак, розмовляючи, доїхали ми до Соснівки. Голова міської ради Євгенія Дуброва зустріла нас дещо розгублено:

– Нічого не розумію. Досі я знала пана Криштопу, директора шахти "Надія", як людину вважену, мудру, яка живе інтересами міста, дбає про його блага. До того, як стати мером, я працювала директором школи. Микола Григорович допоміг мені поставити школу на ноги. При чому, з власної ініціативи, від душі. Та й шахта його стараннями з розвалюхи стала лаялкою. Не розумію, чому зараз він так поводить. Адже добре знає, що таке Соснівка.

Місто стоїть на плавунах. Це дуже небезпечно. Але тут низькозольне вугілля, тобто дуже високої якості. А це – гроші. В тому, мабуть, і причина. До кабінету заходять люди.

– Бачите, – каже голова, – який сьогодні напружений день. Усіх болить майбутнє Соснівки.

Розмова й справді виходить гострою. Богдан Гібляк, член виконкому Соснівської міської ради:

– Я колишній шахтар. Тому добре знаю ці проблеми. Соснівка – місто молоді. Збудували його спеціально для шахтарів і їхніх сімей. Тут дуже добре вугілля, воно не потребує збагачення, а може бути використане відразу. Але під містом навіть за радянської влади ніхто не збирався копати. Знали, наскільки це небезпечно. Тому й будинки будували без спеціального захисту від просідання. А тепер ніхто не задумується ні про долю міста, ні про долю його мешканців. Все вирішують гроші. Рахунок дуже простий: під Соснівкою лежить приблизно 600 тисяч тонн

вугілля. Це десь 600 гривень за тонну. Та шахта продає його значно дорожче. Остання ціна, кажуть, уже тисячу. Хто добровільно відмовиться від такого прибутку?

Наслідки передбачити дуже легко. Вже зараз на місці підробки в районі лікарні утворилося велике озеро, ще недавно там пасли худобу. Багато будинків мають тріщини, які з кожним роком ширшають, деякі вже серйозно зруйновані. Якщо вибрати під Соснівкою вугілля, центр міста осяде на 60–70 сантиметрів. Будуть зруйновані всі підземні комунікації. Жоден колектор не витримає зсуву навіть на 5 сантиметрів, не кажучи вже про більше.

Євгенія Дуброва:

– У нас 70 відсотків комунікацій зношено. Ми вже зараз маємо з тим проблему. Адже бюджет міста дуже маленький. До речі, "Надія" не поповнює його навіть однією копією, оскільки підприємство тут не зареєстроване. Навесні адміністрація ДВАТ "Шахта "Надія" подала нам на погодження проект підробки поверхні міста. Ми його не затвердили. Натомість попросили фахівців географічного й геологічного факультетів Львівського національного університету ім. І. Франка зробити експертний висновок щодо доцільності підробки м. Соснівки й отримали документ за підписом ректора І.Вакарчука, заступника декана географічного факультету Є.Іванова та завідувача кафедр екологічної та інженерної гідрогеології П.Волошина, в якому чітко зазначено, що підробка є недоцільною й екологічно небезпечною. Крім того, фахівці зазначають, що в Проекті підробки, розробленому Українським державним науково-дослідницьким проектно-конструкторським інститутом гірничої геології, гідромеханіки і маркшейдерської справи НАН України, виявлено ряд порушень, які необхідно усунути. Натомість шахта продемонструвала нам висновки Донецького експертно-технічного центру Держпромнагляду, спеціалісти якого вважають, що підземні роботи можна проводити при взятті заходів захисту. Рішення абсурдне, оскільки для цього треба побудувати нове місто, так як в забудові Соснівки нічого подібного не передбачалося. Для побудови нового міста потрібно значно більше коштів, ніж вартує вугілля, що є під ним. До того ж Соснівка – місто, яке не має генерального плану, а це означає – невизначені межі міста. Нема й бюджету, бо нема виробництва. Директор "Надії" з того користується.

Юрій Остапшин, депутат міської ради:

– Пан Криштопа так і каже: "Не знаю такого міста". Це коли йому висуюють претензії. Ми, депутати міської ради, постійно ведемо з ним якісь переговори. Але щоразу з іншим результатом. Два роки тому він обіцяв допомогу і співпрацю, а тепер, коли ми йому про це нагадали, відповів: "Тільки дурень не змінює своєї думки". Крім того, постійні маніпуляції. Про людське око уклав угоди з водоканалом і тепломережами, згідно з якими зобов'язується відшкодувати завдані шахтою збитки. Насправді практично не можна довести, що це зробила шахта. Але найгірше – зневага, з якою Микола Криштопа

ставиться до простих людей, трудівників.

Пан Борис, мешканець Соснівки:

– Вже кілька років я збираю документи про правомірність підробки. Думав, громада зможе якось оборонитися. Але люди дуже бояться, бо майже кожен у маленькому містечку чимось залежний від директора шахти: хтось роботою – власною чи когось з родини, хтось має дитину у дитячому садочку, ще комусь незручно турбувати людину, яка колись йому допомогла. І все ж знайшлися відважні. Однак, розмова не вдалася. "Це моє вугілля, – сказав представникам громади пан Криштопа. – А як вас трохи підтопить – нічого страшного. Он Венеція живе на воді!"

Пані Катерина:

– Найбільша проблема з садочком. Він відомчий і, звичайно, дуже добре обладнаний. Тут навіть є всі умови для дітей-інвалідів, а більше нема в жодному. Батьки за таку дитинку готові на все. А садочок то відкривають, то закривають. Залежно від поведінки батьків, їх соціальної активності. От і терплять люди, бояться слово сказати. Але то до пори до часу.

Богдан Гібляк:

– Очевидно, слід вживати радикальніших заходів. Якби шахта була перспективна, то можна було б про щось говорити. А так... через 3–4 роки вугілля не стане, Микола Григорович поїде собі до Києва чи ще кудись, бо він не місцевий. А Соснівка вмире. Вже зараз у приватному секторі земля просіла на 80 сантиметрів. Між тим, кажуть шахтарі, одну лаву під Соснівкою вже вибрали без дозволу.

– Ми звернулися з відповідними листами в Міністерство вугільної промисловості, до Президента. Наразі чекаємо відповіді, вже довго чекаємо. В місті велика соціальна напруга. І вона зростає. Як голова, я завжди буду захищати місто і його мешканців, бо вони довірили мені це робити. Між тим, Микола Григорович, переконана, з його зв'язками, господарським хистом міг би змінити ситуацію і допомогти людям, – підсумовує бесіду Євгенія Дуброва.

Виходимо на вулицю. Тут теж зібрані обурені соснівчани. Це вже не акція протесту, але люди дуже роздратовані.

– У нас у Народному домі тріснула стіна, – розповіла заступник директора Народного дому Тетяна Забава. – За рік тріщина розширилася так, що розірвало паперову пломбу.

Пані Галина:

– Далі так жити не можна. Люди з вилами підуть на ту шахту. В мене в хаті смердить нечистотами. Ремонт робимо щороку, а будинок тріскає і тріскає. Вікна поперекошувалися. Грошей пішло – море. Борзи віддавати, роботи нема, діти малі. Як жити? А будинок все одно впаде. Ми не маємо ані куди виїхати, ані за що купити другий, – ламає руки жінка.

Шахтар:

– Не хочу називати свого імені, бо... самі розумієте. Але там, під землею, теж люди. І їм не є добре. З одного боку, вони бояться лишитися без хліба, а з другого... Та ж уся та благодійність, що люди кажуть, який директор добрий, то за наші гроші! Із зарплати стягають. Хіба в відомості мусиш розписатися, що то добровільно. І робимо, як раби. Там, де колись робило 14 осіб, тепер – 8.

Пані Надія:

– Я живу на Львівській. Будинок навпроти уже розвалюється. Його скріпили тросами. Ночами чуємо, як щось тріщить. Не знаємо, що нас чекає.

Мешканці будинку №7 по вулиці Галицькій:

– У нас п'ять років тому з'явилася тріщина. Зробили. А вона з'являється знов і знов.

Іван Климів:

– Я в Соснівці з 1956 року. Тут ще нічого не було. Тільки шахти. Місто збудували гарне. Не думав, що в такому молодому віці йому доведеться вмирати. І нам разом з ним. Так само не думав, що збудуємо державу, яка стане ворогом своїм громадянам це гіршим, ніж чужинці.

Соснівчани розповіли, що вони вийшли на акцію протесту, сподіваючись, що їх бодай вислухає керівництво шахти. Адже її директор – не тільки впливова людина, а й депутат обласної ради. Щоправда, депутати Соснівської міськради розповіли, що на сесіях у Львові пан Криштопа майже не буває. Але ж, гадалося, відчуває певний обов'язок. Однак він організував маленьке "військо" з шахтарів, озброїв його яйцями і звелів закидати ними пікетувальників. Сам звернувся до людей з промовою, яка, за словами депутатів міськради, була так щедро приправлена матюками, що з неї мало хто щось зрозумів. Мабуть, заробляв голоси на майбутніх виборах, адже Микола Григорович теж зареєстрований кандидатом у народні депутати.

...Повертаємося до Львова дуже пригнічені. Біда. Пан Роман першим починає розмову:

– Ви чули? Люди питають, як вийти з ситуації. В цьому регіоні це не єдина проблема. Чиста вода тут потрібна, як хліб насущний. Бо це – здоров'я. Тим більше, що не прогнозовані негативні наслідки розробки вугілля вже призвели до масового захворювання дітей на гіпоплазію та флюороз. Сокальщину душить бездоріжжя. Є великі проблеми з пасажирськими перевезеннями. Це типові ситуації, коли інтереси бізнесу ставляться понад усе. Вугільна мафія – найсильніша. Навряд, чи Криштопа здатний сам тут щось змінити. Його поведінка – самозахист, бо він лише гвинтик великої машини.

– **Який бачите вихід?**

– Вихід є. І є механізми його впровадження. В силу своєї професійної діяльності я стикався з подібними ситуаціями і, будучи депутатом обласної ради, не раз вирішував їх на місцевому рівні. В разі необхідності закриття шахт потрібно передбачити відкриття нових робочих місць ще до початку процесу, затверджувати відповідні програми на різних рівнях, діяти за принципом: спочатку створювати, а потім закривати.

– **То чому ж Ви нічого не обіцяли людям? Інші кандидати, кажуть, старалися.**

– Бо не люблю і не вмію давати порожніх обіцянок. Ці кандидати вже є народними депутатами. Що їм вдалося зробити в цьому плані, адже проблема виникла не сьогодні? Нічого. Хто їх тут взагалі бачив? Ніхто. Або мало хто. І далі буде так само. Бо для того, щоб боротися з мафією, потрібна альтернатива. Щоб шахтар і його родина не були залежними від роботодавця, потрібні нові робочі місця, нові підприємства, які будуть працювати. Тобто має бути державна програма виходу з кризи.

– **Хтось сказав: не заважайте людям, і вони дадуть собі раду самі.**

– Так. Але він це сказав до того, як було "вдосконалено" українське податкове законодавство. А державну програму повинні скласти й ухвалити люди, які мають державницьке мислення й державницьку позицію. Верховна Рада дискредитувала себе в очах українців і в очах світу. Тому, переконаний, усі, хто був у її складі, не мають морального права дивитися в очі своїм виборцям. Настав час будувати державу, фундаментом політики якої буде національна ідеологія. І поки українці не зроблять свій вибір на її користь, не буде нічого доброго.

– **Тобто до влади мають прийти націоналісти?**

– Так. І судячи з того, як ширяться наші ідеї на східних теренах, які люди стають до наших лав, зокрема на Донеччині, народ починає це розуміти.

Розмову вела Леся РУПНЯК

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ЧЕРГОВИЙ СЕРІАЛ ІЗ ЗАЗДАЛЕГІДЬ ЗРЕЖИСОВАНИМ КІНЦЕМ

Тарас МАРУСИК

Луганський журналіст Олександр Крамаренко стверджує, що мовне твориво Ківалова-Колесніченка було "інтелігентним", яка відвідала Віктора Януковича в Криму. Важко не погодитися з цієї думкою і з тим, що це слово взяте в лапки. Один з тієї "інтелігентної когорти" сказав якось у Луганську, що співпрацює зі всіма, хто йому платить гроші. Йому б пасували перефразовані слова Шевченка – "славного батька великого син поганий". Інший спричинився до зняття статусу персони нон грата з Костянтина Затуліна задля можливості відвідувати могилу брата своєї дружини в Санкт-Петербурзі. Ще один публічно обіцяв вийти зі складу Громадської гуманітарної ради, але досі щось не чути, як хрюпають двері за ним. Був у південній стороні й "інтелігент" -парламентська тушка, й "інтелігентка" -донжуан у спідниці. А весь список організувала "справжня українська інтелігентка" з вулиці Банкової.

Я думаю, що не всі зі списку розмінювали зустріч на свій комфорт. Хтось щиро прагнув донести "світло істини", та чи є до кого доносити? Чи не забули "світло", що є ж на світі принципи? Від людей, з портретами яких повсталий український люд піднімався на боротьбу наприкінці 80-их років минулого століття, очікуєш їхнього дотримання – тим більше, що мова – це, по суті, їхній хліб.

Після того, як Президент України "пустив в обіг" скандальний мовний недозакон, розпочався новий "мовно-язиковий" серіал, причому в рутинному розвитку подій в кінці серпня з'явилася інтрига. Робоча група під головуванням віце-прем'єр-міністра-міністра охорони здоров'я Раїси Богатирьової, створена за дорученням Януковича, запропонувала досить радикальне редагування: від зміни самої назви документа ("Про порядок за-

стосування мов в Україні") – до пропозицій не надавати мовам нацменшин статусу регіональних, а лише запроваджувати заходи з їхнього захисту, якщо на певній території мешкає 30 відсотків носіїв такої мови (було 10 відсотків). Крім того, документ повертає квоту в 75 відсотків на мовлення українською мовою від загального добового ефіру.

Мабуть, такий хід подій був несподіваним для відомих політичних персонажів-українофобів із депутатськими значками. Один з них навіть згадав слово "чесний" і запропонував "8 чесних відповідей на складні запитання". Заради мети йому довелося вдатися до словесної казуїстики. Цей чесний українофоб заявив, що місцеві ради "не наділені правом надання статусу "регіональної чи мови меншини" тій чи іншій мові, але зобов'язані інформувати громадян про це". Другий, трохи запанікувавши, згадав, крім слова "чесно", й інше слово, "совок", адресувавши його, треба розуміти, своїй партійній соратниці Р.Богатирьовій: "Чесно кажучи, у мене б язык не повернувся назвати це нововведенням, оскільки від них повіяло "совком", повіяло вже забутою нами бюрократією... На думку авторів документа, людям, які лише хочуть говорити рідною мовою, треба зібрати підписи, створювати ініціативні групи. Вони пропонують послатися на закон про місцевий референдум, якого не існує". Цей недодержавний муж, який був співавтором недозакону, заявив, що текст, запропонований робочою групою, спрямований "на розхитування мовної ситуації, він посилює напругу в суспільстві і жодним чином не вирішує мовне питання".

"Совок" Р.Богатирьова не забарилася з відповіддю, повідомивши, що автори закону "Про засади державної мовної політики" Сергій Ківалов і Вадим Колесніченко не беруть участі в засіданнях робочої групи, яка допрацьовує закон.

Мабуть, відчувши слабину в підривному роботі перевірених бійців, Кремль вирішив реагувати невідкладно. Прем'єр-міністр Росії Дмитро Медведев на нараді керівників представництв і

представників Федерального агентства РФ у справах Співдружності Незалежних Держав, співвітчизників, які проживають за кордоном, і з міжнародної гуманітарної співпраці ("Россотрудничество") заявив, що в поширенні російської мови і захисті прав та інтересів російських співвітчизників за кордоном треба займати наступальнішу позицію. А заяву голови представництва Россівробітництва в Україні Костянтина Воробйова можна вважати втручанням у внутрішні справи України. На його думку, західні інформаційно-культурні центри, які існують в Україні, намагаються створити нове громадянське суспільство "за незрозумілими для багатьох українців європейськими стандартами, що викликає протидію всередині суспільства".

До речі, рік тому представники Россівробітництва, які взяли участь в організованій Колесніченком конференції "Правові аспекти організації навчання російською мовою в дитячих садках і школах України", без жодних дозволів встановили на фасаді центрального офісу Народного руху України, що по вул. Гончара, 33 в українській столиці, меморіальну дошку на честь голови Ради міністрів Російської імперії Петра Столипіна, вбитого в Києві.

Лава запасних кремлівських прислужників, на жаль, чимала. І засіли вони в уряді. І прислужують, вже не ховаючись. Показовий приклад – на відкритті сесії Верховної Ради 4 вересня ц.р. Азаров, Колесніков і Табачник своїх ротів не розтуляли. Мабуть, це гімн не їхньої держави, не їхнього громадянства. Ну хіба можуть ці "дешеві клоуни" – ні, не вболівати за Україну, а хоча б просто виконувати свої посадові інструкції?

При цьому вони добре засвоїли науку Геббельса. Вже навіть Азаровське око не кліпає, коли його власник каже, що книговидання українською мовою зросло на 205 відсотків, включно з підручниками. А його підлеглі-регіонали подають прямо протилежну інформацію. "З 2 млн. 60 тис. підручників 1 млн. 900 тис. у нас російською мовою, тому, я думаю, що проблем не виникне". Це сказав міністр освіти Д.Табачник. А за даними Державного комітету телебачення і радіомовлення, в 2012 році, в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, наклади книжок російською мовою зросли на 75,8 відсотка, українською – на 28,6 відсотка.

Як видно, скоординований наступ Кремля і його "п'ятої колонії" в Україні на фундаментальне право українців залишатися самими собою різко посилюється. Цікаво, чи усвідомлювали свою "скромну" роль у цьому скоординованому наступі згадані на початку українські "інтелігенти"?

ОСОБИСТА ДУМКА

УКРАЇНІ ЗАГРОЖУЄ ДЕФОЛТ

На думку опозиційних політиків та експертів, Україна перебуває у переддефолтному стані (посідає четверте місце у світі за цим показником). Як доказ цього, вони посилаються на зменшення за останні десять місяців валютних резервів Національного банку України. Вперше вони є меншими від сумарного обсягу державного боргу і боргів Національного банку. Лише за 2010 рік уряд Азарова збільшив борг України на 117 мільярдів гривень.

На сьогодні ми маємо 433 мільярди гривень боргу проти 89 мільярдів гривень, які мали місце на початок 2008 року. Це дуже значні цифри (майже п'ятикратне зростання боргу) і свідчать вони про серйозні проблеми в управлінні економікою країни. Адже Україна накопичує борги, а не живе за рахунок власних коштів.

Причиною зростання боргів країни, на думку аналітиків, є нестача коштів, або ж дефіцит бюджету. Процес виходу України на бездефіцитний бюджет може тривати не один рік. Проте навіть, якщо припустити, що ми все ж таки вийдемо на без-

дефіцитний бюджет, це аж ніяк не сприятиме зниженню боргу, а лише зупинить його зростання. Крім того, навіть якщо Україна найближчим часом досягне бездефіцитного бюджету, країна позичатиме багато коштів, щоб обслуговувати старі борги.

На "користь" того, що на Україну насувається дефолт, свідчать і прогнози Міжнародного валютного фонду про те, що золотовалютні резерви Національного банку України на кінець нинішнього року скоротяться з 31,8 мільярда доларів до 24,4 мільярда доларів. Вперше валютні резерви Нацбанку стали меншими від сумарного обсягу державних боргів та боргів центрального банку. На початку 2012 року приріст внутрішнього валового продукту становив 2 відсотки, а на кінець нинішнього року аналітики прогнозують – 0,8 відсотка, що аж ніяк не свідчить про стабільність економіки країни, а навпаки – про її занепад.

Проте провладні політичні сили категорично відкидають можливість дефолту України, офіційно заявляючи про те, що

на це немає жодних підстав, адже у нас нібито відсутній дефіцит грошових коштів, а тому й дефолт, тобто нездатність повертати та обслуговувати борги, Україні не загрожує. Нібито в Україні цілком достатньо фінансових ресурсів, щоб без проблем обслуговувати свої боргові зобов'язання.

Якщо правда на боці урядовців, то чому ж американське видання Business Insider оприлюднило перелік 18 країн, яким загрожує дефолт, і Україна в ньому опинилася на шостому місці. Серед причин загрози дефолту України Business Insider називає великий розмір зовнішнього боргу та повільне зростання економіки країни.

Гадаємо, думка незалежних експертів все ж об'єктивніша, ніж заспокоїливі казочки чинної влади. То ж їй потрібно не заколисувати свідомість громадян, а діяти, адже, як зазначив лідер "Нашої України" Віктор Ющенко, лише від дій уряду залежить, чи вийде Україна із переддефолтного стану з честю, чи застрягне у ньому остаточно. Крім того, експрезидент України вважає – для того, щоб вийти із зони загрози національній економіці, слід насамперед змінити політичний курс країни та налагодити взаємини влади із бізнесом.

Володимир МАНЬКО

ПРО ДИКИЙ ЦИНІЗМ,

або Що буває, якщо вчасно не провести трибунал над кривавим режимом і конкретними злочинцями

Igor ЛОСЄВ

Звичайно, не можу не відреагувати на мерзотну сцену, яку спостерігав на одному з телеканалів: напівгола особа з руху FEMEN пиляла хрест, поставлений біля колишнього Жовтневого палацу в Києві на згадку про жертви комуністичних репресій. Треба сказати, що ці дівчиці намагаються будь-яким своїм непристойним акціям надати якогось "високого змісту". Недалеко від "фемени" стояла зграйка журналістів, які справно фіксували наругу над християнським символом. Цікаво, а якби у них на очах убивали людину, вони точно так само знімали б і фотографували, навіть не намагаючись перешкодити цьому?

Учасниці FEMEN уже скакали напівроздягнені на дзвіниці Святої Софії, а наша громадськість поблажливо хихотіла, не вбачаючи нічого особливо негожого. Я не знаю, хто стоїть за цим рухом, хто оплачує їхні витівки, хто спрямовує їхню діяльність, але все те, що всередині, рано чи пізно вилазить на поверхню. А наразі ятрять душу сумніви... Ось коли я поїду до Москви і рушу в бік головного офісу компанії "Ізспром" з маленьким плакатиком проти пограбування України цим газовим гігантом, то нащадки "залізного Фелікса" скрутять мене ще за сто метрів до мети, а "фемени" стрибали півгодини на території цієї структури, і ніхто їх не чіпав. Випадковість?

Нещодавно під час візиту до Києва російського патріарха напіводягнена "феменка" навдивовижу легко здолала всі охоронні бар'єри і мало не впала до ніг його святості. І це при тому, що жодного представника ВО "Свобода" і на гарматний постріл не підпустили з протестами до московського ієрарха. Будь-хто, хто має хоч якийсь уявлення про охорону офіційних осіб, про традиції 9-го управління КДБ СРСР, зрозуміє мій подив. Знову випадковість? Або хтось на самій вершині Партії регіонів вирішив у такий невибагливий спосіб продемонструвати представникові РПЦ, що його надзвичайно часті візити до України вже дещо натомили приймаючу сторону?

Зрозуміло, що "фемени", які не настільки дурні, як здається на перший погляд, не стали б "протестувати" так само біля Мінори в Бабиному Яру, оскільки єврейська громадськість створила потужні механізми самозахисту від таких провокацій. Не стали б вони творити таке біля мусульманської мечеті, оскільки правовірні порвали би їх на шматки. А ось із українцями, які не можуть, не вміють і не хочуть захищати свої цінності, можна не церемонитися. Тому по нас топчуться всі, кому не ліньки...

Понад усе пригнічує реакція наших "грамотних". Рік чи трохи більше тому один чоловік, роздягшись догола, зі своєю подругою під стінами Верховної Ради імітував статевий акт (звичайно ж, на знак протесту!) і цілком законно був за це заарештований. Наші ліберали, в тому числі деякі журналісти, завили від захвату: отже, даєш свободу самовираження. Мабуть, ті істоти, які паскудять у під'їздах і мочаться в ліфтах, теж самовиражаються? Чому ж наші ліберальні журналісти їх досі не оспівали? Треба б уже навчитися відрізняти громадський протест від цинічного нехтування суспільної моралі, від банальної паскудності.

ФОРМА ПРОТЕСТУ НЕ ПОВИННА ВИКЛИКАТИ БІЛЬШЕ ВІДРАЗИ, НІЖ ТЕ, ПРОТИ ЧОГО ПРОТЕСТУЮТЬ

Я скажу і щось дуже непопулярне для ліберальної публіки. Не слід робити героїнь з учасниць гурту Pussy Riot у Москві (до речі, вони засудили дику акцію FEMEN). Можна обурюватися з лютості російського правосуддя, жорстокості вироку, але не треба забувати, що дівчата вчинили гідко. В оцінках слід бути точними й чесними.

Немає гріха в протестах проти світської влади, але навіщо ж влаштовувати "бісівські ігрища" і поганити християнський храм? Блюзнірство є блюзнірство, і богохульство є богохульство. Форма протесту не повинна викликати більше відрази, ніж те, проти чого протестують. А в нас політичний і правовий контекст поглинає моральне, а точніше, аморальне ество скоєного... Хочу нагадати, як одного великого філософа запитали, що робити людині, якщо вона голодує і єдиною можливістю врятуватися є крадіжка яблука? Філософ відповів мудро: "Якщо ти страждаєш із голоду, якщо тобі загрожує голодна смерть, візьми це яблуко. Але не кажи, що ти зробив моральний вчинок". Крадіжка, навіть виправдана життєвими обставинами, все одно залишається крадіжкою.

На телеканалі ТВі Мустафа Наєм зустрівся з лідерами студентського руху, з тією самою молоддю, ровесниками незалежності, на яких ми покладали такі великі сподівання. Мустафа поставив студентській (україномовній) активістці питання руба: "Що важливіше – стипендія чи українська мова?". Активістка, не роздумуючи, відповіла: "Звичайно, стипендія". Злочин нашої системи освіти – в тому, що вона не виховує патріотів України, позбавлена чіткого ціннісного змісту.

І це ще дуже м'яко кажучи. Як наслідок, маємо в учнівському і студентському середовищі світоглядний хаос, де привільно почуваються і російський шовінізм, і псевдоліберальний космополітизм. 20 років незалежності завершилися природним результатом: відмова від неухильної послідовної українізації (не лише мовної), від системного протистояння антиукраїнським силам, від наступу України в Україні неминуче призводить до тотальної примусової русифікації.

ВІДМОВА ВІД НЕУХИЛЬНОЇ ПОСЛІДОВНОЇ УКРАЇНІЗАЦІЇ ПРИВЕЛА НАС ДО ТОТАЛЬНОГО ПРИМУСОВОГО ЗРОСІЙЩЕННЯ

Наша країна не розвивається (на відміну від Латвії, Литви, Естонії, Грузії, які пішли природним і правильним шляхом), тому, найперше, що наша незалежність дуже умовна. У нас існує безліч явищ геть зовсім несумісних зі статусом суверенної держави. В Україні досі судять і кидають за ґрати людей за пошкодження пам'ятників катам і найлютішим ворогам українського народу, держпарат засмічений безліччю саботажників та українофобів. А про колоніальний інформаційний простір України вже втомилася і писати...

І наразі не видно політичних партій, які прагнули б системно і ґрунтовно все це змінити. Спекуляцій і словоблуддя не бракує, а конкретних планів – не видно. Та й наша українська інтелігенція явно не дотягує за рівнем національної відповідальності до інтелігенції державного народу.

Забагато з радянських часів залишилося рабського, егоїстичного і дріб'язко-

во-лукавого. Тому й влада ставиться до інтелігенції за звичкою зневажливо. Адже не випадково підписання антиукраїнського мовного закону сталося наступного дня після зустрічі Президента з нею, рідною. Цим людям влада показала їхнє місце. А деякі з них досі сподіваються, що українську мову заріжуть "не боляче", зі знеболуючим у вигляді президентських поправок. Наївні представники "реєстрової інтелігенції" розповідають, що закон Ківалова – Колесніченка "вдосконалять", тобто антиукраїнський закон стане "вдосконаленим" антиукраїнським.

Я переглянув запис дискусії в програмі "Відкрита політика" на державному регіональному телеканалі "Крим". Там обговорювали захоплюючі перспективи впровадження на півострові мовної "Ка-Ки". Особливо натхненно переймалися проблемою насадження російської мови скрізь, де в Криму ще якимось дивом збереглася українська. "Радінням" диригував якийсь тележурналіст на прізвище... Мащенко (привіт усім прибічникам етнічного патріотизму!). Люди, які явно не відчують симпатій до України, святкували перемогу над нею. Міністр освіти АРК Валентина Дзодз розповідала, як багато тепер (хоча куди вже більше?) у кримських навчальних закладах буде російської мови. Із чого випливає, що українці та кримські татари втратять навіть той нікчемний відсоток викладання їхніми мовами, який вони мають сьогодні. Зрозуміло, що й у студії лунала лише мова, однозначно пролобійована "КаКою". І лише лицарський кримськотатарський лідер Рефат Чубаров завзято захищав державну українську мову, виступаючи по-українськи, ніскільки не бентежачись лінгвістичним дисонансом із цілком російськомовною публікою в студії (чого часто дуже соромляться українці). І робив він це настільки компетентно, переконливо й дотепно, що аудиторія незрідка була вимушена визнавати його правоту. Чубаров за обуренням казав про те, як російські вчителі ходять оселями кримських татар і агітують їх не віддавати своїх дітей до кримськотатарських шкіл, оскільки, мовляв, це "безперспективно". Ну, таке нам у Криму є добре знаним і з ситуацією з українськими школами.

А подібний мовний закон якраз і спрямований на те, щоб зробити в Україні безперспективними всі мови, крім російської. І національні меншини вже починають розуміти, як їх уже вкотре ошукали, використовуючи як "живий щит" для прикриття антиукраїнської політики. Румунам, угорцям, болгарам, кримським татарам уже натякнули: щодо мови їм не світить нічого. Не для них цей закон писаний.

РОСІЙСЬКЕ ТБ Є ШКІДЛИВИМ: МОЖНА СТАТИ РУСОФОБОМ

Московський телеканал TVCі показав телефілам "Як приручити голод?". Це вони до чого, цікаво, готують російську аудиторію? Як позитивний приклад наводилася поведінка чотирьох солдатів, яких за хрущовських часів на Далекому Сході штурмом було закинуто на баржі, що втратила кермування, у відкритий океан. Солдати виявилися молодцями: протягом тривалого періоду посеред океану вони з'їли взуття, одяг, гармошку, але один одного не їли. Як негативний приклад було названо українців 1932–1933 року, які почали їсти людей, що, поза всяким сумнівом, є негідним справжньої радянської людини. Московські телевізійники навіть спробу-

вали мовою оригіналу процитувати нотатки дрібного українського партфункціонера, який описав, як особисто в декількох хатах викрив людоджерів.

При цьому, виставивши українців найганебнішим чином на огляд публіці, ніхто з москвичів і словом не обмовився, хто в 1932–1933 роках довів мільйони людей до такого страшного стану, до божевілля та канібалізму. Про Голодомор, його причини, організаторів та винуватців не було сказано ані слова. Це просто в українців є така погана звичка – схильність до людоджерства... А тим часом, канібалізм в історії України – явище суто комуністичне, більшовицьке. Оскільки ні за часів Речі Посполитої, ні за часів Австрії, ні за часів Російської імперії, навіть коли бував голод, випадків людоджерства жодного разу не було зафіксовано. Це вже радянська влада постаралася. Якщо виходити з логіки московської телебригади, то й у блокадному Ленінграді мешкали не справжні радянські люди, оскільки людоджерство було настільки масовим явищем, що відразу після війни в музеї ленінградської блокади було створено спеціальний відділ історії людоджерства в обложеному місті. Але комуністична партія швидко спохопилася і відділ закрила.

Лише за декілька місяців 1941–1942 рр. доблесні органи НКВС Ленінграда розстріляли понад 2100 людоджерів. І це лише ті, кого зловили й викрили. Реально таких було набагато більше... але в Московському телефільмі про "схильність ленінградців до людоджерства" не було ані згадки. Така схильність за умов страшного голоду пробуджується в людей (на щастя, у меншості), незалежно від раси та національності, коли жорстокі фізичні страждання блокують у людини те, що було в неї привнесено цивілізацією та культурою. Щоправда, в Ленінграді в блокаду всі були рівні, але були й "найрівніші" – партійно-державна номенклатура, якої голод не торкнувся. Комуністи мали багатющий досвід створення оаз продовольчого достатку посеред смертельного голоду, починаючи ще з 1918 року. Цей досвід не підвів їх і в Ленінграді. Наприклад, родина голови міськвиконкому Попкова (після війни його розстріляють у "Ленінградській справі") викидала на смітник зачерствілі білі булочки, що й забезпечило їй достатню ненависть ленінградців. Сталінський сатрап тов. Жданов не відмовлявся від делікатесів, тістечок, кав'яру, фруктів і соків. І навіть номенклатурна райкомівська дрібнота ласувала шоколадом, зернистим кав'яром, рибними консервами. А поряд із ними з голоду вмирили тисячі дітей...

Загалом, дивитися російське ТБ шкідливо: можна стати русофобом. Але заради справедливості й балансу назву також показаний каналом "МЕГА" російський телефільм про події в Києві 1941 року. Є в росіян така непогана пізнавальна програма "Шукачі". У цьому фільмі було чітко й однозначно визнано, що вибухи у вересні 1941 р. на Хрещатику було організовано радянськими спецслужбами, причому зазначено, що внаслідок вибухів окупантів загинуло в рази менше, аніж мирних киян. Люди, кинуті радянською владою німцям, для Сталіна вже жодною цінністю не були. Але вражає і сенсаційно! У російському фільмі (за моєї пам'яті вперше!) було сказано добрі слова про українських націоналістів, про те, що значну частину керівництва ОУН уже влітку 1941 р. було репресовано нацистами. Вперше сказали про те, що в окупованому Києві нормальне повсякденне життя для киян організовували саме члени ОУН, відновлюючи підірвані водогони, електростанції, транспорт, зв'язок, охорону здоров'я. Сталін залишав на території, захоплених вермахтом, випалену землю, де окупанти мали існувати в нестерпних умовах разом із радянськими громадянами, які там залишалися і які апріорі вважалися зрадниками, що не мають права на нормальне життя. Невипадково багато років по війні люди, які мали нещастя мешкати на окупованій території, були другим гатунком, для якого діяли численні обмеження.

"День", ч. 154–155

ПОДВИЖНИКИ НАЦІЇ

МАР'ЯН ПАНЧИШИН – НАРОДНИЙ ЛІКАР

**Шостого вересня виповнюється
130 років від дня народження
легендарного народного лікаря
Мар'яна Панчишина**

Коли задумуємося, хто найбільше корисний для суспільства, то насамперед називаємо три основні професії – душпастиря, що дбає про духовний розвиток людини, лікаря, що дбає про фізичне здоров'я й життя людини, та вчителя, що дбає про плекання інтелекту людини. Ці три професії викликають найбільше довіря й повагу людей.

І Україні Господь дарував численних достойних представників цих професій, які вірно служили своєму народові, зробили помітний внесок у його поступ. Серед яскравих представників медичного фаху особливе почесне місце займає постать Мар'яна Панчишина, лікаря від Бога, який ще за життя здобув титул "народного лікаря".

Знайомлячися із біографією цієї людини, бачимо якийсь дар небес.

Дитина, що появилася на світ 6 вересня 1882 року в родині сполонізованого львівського візника Івана Панчишина, який не мав засобів, щоб дати синові освіту, стала видатним українським лікарем-патріотом, громадським діячем і меценатом, вихователем великої когорти українських лікарів. Мар'ян Панчишин отримав від Господа великі здібності та сприятливу долю. Завдяки своїм здібностям, він мав змогу навчатися безплатно. Вже в першому класі шкільне керівництво написало: "Звільняється від оплати до тих пір, поки буде навчатися "на відмінно". Оскільки Мар'ян учився "на відмінно" всі роки, то й не мав проблем з оплатою навчання. Сам він постійно займався репетиторством, це була і допомога слабшим, і заробіток на життя.

Після закінчення гімназії Мар'ян Панчишин вступив на медичний факультет Львівського університету, де навчався у 1903–1909 роках. Там знову доля, чи точніше Божя поміч, всміхається йому – на шість років навчання він отримує стипендію єпископа Самуеля Гловінського. Крім того, ще й отримує фінансову підтримку фонду Кароля Суботи.

Будучи студентом четвертого курсу, Мар'ян Панчишин виступає із власною доповіддю на поважному з'їзді польських лікарів-природників, де представляє свої анатомічні дослідження про будову нирки та неправильності судинного укладу.

Після закінчення університету Мар'ян Панчишин отримав диплом доктора медицини і дістав посаду асистента кафедри анатомії, якою керував славний тоді професор Генрик Кадий, засновник Львівської анатомічної школи. Фактично, саме той професор першим звернув увагу на молодого і справді талановитого медика. Одночасно з працею на кафедрі анатомії Мар'яна Панчишина призначають ще й керівником першого рентгенологічного відділення клініки.

Молодий лікар невпинно розширює, поглиблює свої знання. Стає волонтером у професора Антонія Глюзінського. Від 1912 року Панчишин – асистент клініки внутрішніх хвороб, секретар Львівського лікарського товариства.

Тоді ж військове міністерство Австро-Угорщини призначає його лікарем у резерві. У грамоті, виданій Панчишину, говориться: "Його королівсько-імператорсько-апостольська величність високим рішенням від 29 квітня 1913 року милостиво зволила призначити вас старшим лікарем у резерві. Відень, 30 квітня 1913 рік. За дорученням міністра".

З початком Першої світової війни Мар'яна Панчишина мобілізують до армії, у чині капітана він керує проти-

епідемічними шпиталями. За відвагу та забезпечення лікування вояків у фронтових умовах він отримує три військові нагороди.

У 1917 році львівському професору Глюзінському пропонують очолити кафедру внутрішніх хвороб у Варшаві. Підшуковуючи собі помічника, він зупиняється на кандидатурі свого колишнього асистента Мар'яна Панчишина, добивається його демобілізації з фронту. Мар'ян Панчишин допомагає організувати відкриття кафедри у Варшаві.

Настав 1918 рік. У Галичині проголошують Західно-Українську Народну Республіку. Панчишин одразу ж повертається до Львова. Почалися воєнні протистояння українців з поляками. Перед кожним громадянином Галичини постав вибір, на який бік стати. І доктор Панчишин, хоч вийшов із спольщеної родини, хоч співпрацював з багатьма поляками, зробив свій вибір – позицію патріота-українця. За те його звільнили з університету.

Під час вуличних боїв у Львові Мар'ян Панчишин очолив групу громадської медичної опіки Українського міщанського комітету й налагодив медичну обслугу української армії, створив перев'язочні пункти, де надавав допомогу пораненим українським солдатам. У ці три довгі дні запеклих вуличних боїв Мар'ян Панчишин познайомився з Ольгою Кривокульською, що під час війни була санітарним підхорунжим Української Галицької Армії. Незабаром вона стане вірною супутницею його життя, помічницею в медичних справах і матір'ю двох його синів – Мар'яна і Юрка.

Внаслідок своєї активної української позиції Мар'ян Панчишин втратив можливість працювати в польських державних медичних установах. У 1919 році він відкрив приватний медичний кабінет, який швидко переріс у широковідому приватну клініку, до якої масово йшли і їхали звідусіль люди, іноді й за сотні кілометрів. Для багатьох лікар Панчишин був останньою надією на порятунок, і багатьох він такі порятував. Часто під його віллою на теперішній вулиці УКармелюка стояли довжелезні черги із возів, автомобілів та людей, десятки хворих із клунками та дітьми ночували біля брами. Його надзвичайна популярність зумовлювалася і тим, що він неодноразово витягував людей з того світу, і тим, що доктор не відмовляв у прийомі навіть тоді, якщо особа не мала змоги заплатити за своє лікування. Він навіть міг запропонувати ліжко в своєму домі та ще й дати гроші на залізничний квиток...

Тож не дивно, що трамвайну зупинку на вулиці Личаківській недалеко його дому (яку тепер оголошують "Медінститут") кондуктори оголошували: "Доктор Панчишин", а його самого називали не інакше, як "народним доктором".

Пацієнтами доктора Панчишина були і найвідоміші люди того часу, зокрема, митрополит Андрей Шептицький, композитор Микола Колесса та інші.

Крім жертвовної лікарської праці, Мар'ян Панчишин був видатним педагогом-подвижником. Вступив до Українського лікарського товариства та до Наукового товариства ім.Т.Шевченка, де невпинно дбав про освіту українців. Адже після перемоги в українсько-польській війні поляки придушували все українське, що особливо позначилося на освіті. У Львові зменшується кількість українських шкіл, у вищих навчальних закладах

закривають українські кафедри і взагалі, українців не допускають до освіти.

У результаті українці змушені були навчатися конспіративно, у Таємному університеті, ректором якого в 1924–1925 роках і був доктор Панчишин. Університет мав три факультети: філософський, юридичний, медичний. Університетські заняття проводилися у різних приміщеннях: в Академічному домі, у школах імені князя Данила та василіянок, у комплексі святого Юра, в товаристві "Просвіта".

Мар'ян Панчишин проводив заняття у власному домі, де збиралися невеличкі групи студентів – по 5–7 осіб. А кафедра анатомії була облаштована в підвалі будинку НТШ. Іноді поляки робили наскоки на такі зібрання у Панчишина, тоді студенти вдавали, ніби вони хворі і лікуються у доктора, проте не раз доводилося зазнати і фізичної кари від поліцаїв.

Варто зазначити, що рівень знань підпільних студентів, отриманих у не облаштованих конспіративних приміщеннях, був таким високим, що згодом вони нелегально виїжджали продовжувати науку за кордон – Австрію, Німеччину, Чехословаччину, де їх охоче приймали. Вони отримували стипендію або від свого покровителя Панчишина, або від митрополита Андрея Шептицького, з яким доктор був завжди у тісному контакті.

Мар'ян Панчишин, ставши, як знаменитий лікар, заможним чоловіком, зовсім не тяжів до розкоші, а велику частину своїх статків використовував для підтримки здібних, але небагатих студентів. Він заснував декілька стипендій для продовження навчання студентів Таємного університету в Чехословаччині.

Також Мар'ян Панчишин засновує Українське гігієнічне товариство та влаштовує виїзди по містах і селах, де проводить серед населення профілактичні бесіди. Він гостро непокоїться низьким рівнем медичної культури у Галичині (галичани спивалися, хворіли на різноманітні інфекційні хвороби). Розуміючи, що індивідуальними зустрічами ситуації не зарадити, Мар'ян Панчишин розпочинає випуск спеціалізованих журналів: "Здоров'я", "Лікарський вісник", "Народне здоров'я". У них він опублікував близько сорока наукових праць з найактуальніших (і не лише для свого часу) проблем, які стосувалися основ харчування, шкідливого впливу алкоголю на здоров'я людини, хронічного алкоголізму, професійної гігієни, профілактики онкологічних захворювань і різноманітних шлунково-кишкових розладів, туберкульозу у дітей та дорослих, організації протитуберкульозних диспансерів тощо.

Аби виявляти туберкульоз та правильно встановлювати діагноз, доктор Панчишин за власні кошти купує рентгенапарат фірми "Сіменс" і монтує його у власному будинку. Згодом він очолив перший у Львові протитуберкульозний диспансер, що містився на сучасній вулиці Устияновича, 4. До речі, у 1935 році в Карпатах, на землях Шептицьких у селі Підлютому, завдяки старанням професора було відкрито протитуберкульозний санаторій для студентів.

Велику роботу проводив Мар'ян Панчишин і в "Народній лікарниці", збудованій 1938 року за задумом його колеги й співробітника Євгена Озаркевича та завдяки суттєвій організаційній і фінансовій підтримці Митрополита Андрея Шептицького.

Своє лікарське служіння Мар'ян Панчишин продовжував і з приходом на Галичину советської влади. Притому стояв досить близько до цієї влади. Тепер ніхто не може знати чи повірив він, що збулася давня мрія про возз'єднання з Великою Україною і буде це добром для галичан (бо немало людей так по-

надіялося в перші дні нової влади), чи просто хотів надалі мати можливість служити людям. У кожному разі, Мар'ян Панчишин разом із іншими представниками львівської інтелігенції був на Народних зборах, де проголошено приєднання Західної України до СРСР.

У жовтні 1939 року Панчишина призначили завідувачем обласного відділення охорони здоров'я й обрали головою професійної Спільки лікарів області, оскільки він був одним із найвідоміших лікарів Галичини.

У лютому 1940 року медичний факультет університету було реорганізовано у Львівський державний медичний інститут. М.Панчишин став завідувачем кафедри шпитальної терапії та радником першого ректора інституту О.Макарченка. Незабаром йому присвоюють ступінь доктора медичних наук і звання професора (без захисту дисертації, що було нечуваням!).

Професор Мар'ян Панчишин у складі делегації представників Галичини зустрічався у Кремлі із Сталіним. Невдовзі став депутатом Верховної Ради УРСР та Верховної Ради СРСР. Не раз йому вдавалося використати це звання для порятунку людей від советських репресій.

На початку війни між Гітлером і Сталіним советська влада доручила Панчишину організувати евакуацію медичного інституту до Росії. Професор не виконав цього доручення, сховавшись від советських чинників у пивницях клініки медінституту.

Після проголошення в червні 1941 року Самостійної України, Ярослав Стецько іменував М.Панчишина міністром охорони здоров'я свого уряду, який німці невдовзі зліквідували. Проте доктора Панчишина німецька влада не заарештувала, а призначила керівником клініки медінституту, в якій тоді перебувало близько 1200 хворих. Мар'ян Панчишин спробував відновити медичний факультет Львівського університету, оскільки нацистський "новий порядок" закryw у Львові всі вищі навчальні заклади. Але вдалося лише відкрити у 1942 році "державні природничо-медичні фахові курси". Формально їх очолив професор Шульц із Берліна, але фактично керував "курсами" Мар'ян Панчишин.

Доктор Панчишин був чи не єдиний, хто мав дозвіл пересуватися по місту в комендантську годину. На автомобілі "Мерседес" він удень і вночі поспішав хворим на допомогу.

Поступово в окупованому німцями Львові росте рух опору – і український, і польський. При тому поляки мстять не німцям, а українцям за їхнє, хоч і коротке, національне відродження. Так гинуть доктори Олександр Подольський і Андрій Ластовецький, друзі Панчишина, а він сам починає отримувати анонімні дзвінки та погрози. Не раз доводилося виїжджати на хибні виклики, де його чекають не хворі, а застрашуючі записки. Щоб врятуватися, Мар'ян Панчишин ховається у митрополітих палатах на Святоюрській горі. Проте постійне нервово навантаження згубно позначається на його здоров'ї, і 9 жовтня 1943 року доктор Панчишин помирає від інфаркту.

Похорон професора відбувся 13 жовтня 1943 року. Його домовину супроводжувало кілька тисяч людей. Панахиду відправили чотири єпископи та десятки священиків. Поховання відбулося на Личаківському цвинтарі у Львові. Вся Західна Україна прощалася з великою людиною і меценатом, знаменитим і славним на увесь галицький край лікарем, визначним вченим і заслуженим громадянином, одним із найактивніших будівничих української медичної школи в Галичині.

Сьогодні в будинку на вулиці Кармелюка, в якому мешкав Панчишин, діє музей галицької медицини імені Мар'яна Панчишина. Є у Львові і вулиця Панчишина, і пам'ятник йому.

Та найбільше потребує Україна дослідників такого самозреченого служіння людям, яке здійснював доктор Мар'ян Панчишин, воістину лікар від Бога.

Лідія КУПЧИК,
голова Львівської міської
Ліги Українських Жінок

ВІТАЄМО!

З РОСИ ВАМ І З ВОДИ, ЮВІЛЯРЕ!

Сьомого вересня виповнюється 85 років Іванові Григоровичу Кассалі, українському патріоту, поетові, подвижнику, великому другові тижневика "Нація і держава", однодумцеві всіх тих, для кого честь України, її доля, її щасливе майбутнє – понад усе.

Конгрес Українських Націоналістів, редакція "Нації і держави" сердечно вітають друга Івана Кассалу з ювілеєм, зичать міцного здоров'я, добра, творчих успіхів, невичерпної енергії та оптимізму на многії і благії літа. Нехай кожний день Вашого життя буде наповнений радістю та поетичними злетами. З роси Вам і з води, ювіляре!

Івана Григоровича знають не лише на Волині, де він живе, а й у Києві та Запоріжжі, в Севастополі й Донецьку, на Полтавщині, на Слобожанщині – усюди, куди невтомний пан Кассала навідується, щоб зустрітися із знайомими і незнайомими людьми, привезти українські газети в ті регіони, де україномовне друковане слово – під негласною забор-

ною, набратися снаги до творчості. Кожний, хто знає нашого ювіляра, захоплюється силою його духу, бажанням бути корисним українській справі щодня, вмінню використовувати свої життєві сили так, аби не згаяти жодної днини без одержимої праці.

Джерела дивовижного завзяття Івана Григоровича – в його походженні. Його пращури були козаками. Народився Іван на Богом благословенній Полтавщині – в селі Міські Млини Зіньківського району. Поблизу Диканьки, над річкою Ворсклою, на хуторі Шкидинівка пройшли його дитячі та юнацькі роки. Закорінений у рідну землю, козацький генетичний код дав Іванові сили гідно пройти кризу усі життєві незгоди, випробовування, не розгубити на крутосхилах долі духовні надбання своїх предків, пам'ятати про їхні заповіді нащадкам: любити Україну!

Юрист за освітою, Іван Григорович працював слідчим прокуратури, юрисконсульт, адвокатом і всюди мав незмінну репутацію націоналіс-

та і зятого антикомуніста. Тож і посадою поплатився відповідно – за пропаганду українських національних символів – 1988 року. Відтоді працює лише на Україну – за покликанням, на громадських засадах, при мізерній пенсії подорожує країною, сумлінно виконуючи те, що вважає своїм патріотичним синівським обов'язком. А ще пише вірші. Його ліричні поезії вражають глибиною любов'ю до нетлінної краси української землі. Іван Кассала мешкає в Камінь-Каширському на Волині, чар якої полонили його душу, дарували натхнення. "Сонати волинського вітру" – його поетична збірка, яку минулого року видала Севастопольська "Просвіта" ім.Тараса Шевченка. Він – частий гість військових моряків. Тут його знають і шанують. 2011 року Іван Кассала нагороджений літературною премією ім.Ярослава Окунеського Військово-Морських Збройних Сил України за збірку поезій "Мамина дорога". Її назва – як символ вірності.

В народі кажуть: "В дорогу виходь на світанку". Освячена материнською любов'ю дорога, батьківське благословення стали запорукою вірності козацькому роду Кассалів, українському народу – посвята, яку сповідував Іван Григорович упродовж усього життя. Він живе Україною, не перестає милуватися – на яснії зорі, на тихії води. Нехай так буде ще багато літ! З ювілеєм Вас, дорогий Іване Григоровичу!

Щирі друзі, однодумці, побратими

Іван КАССАЛА

МАМИНА ПІСНЯ

Зелена діброва не клич свого сина
В осіннє життя та ліричну снагу.
Я тут, на Волині, в садах України
В стрімких яворах і озерах живу.

В хлібах золотих і руках роботящих,
В небесній блакиті, в живиці росин.
Не знаю садів багатіших і кращих
Ніж матері пісня – чарівна Волинь.

Та пісня зі мною мандрує по світу,
А серце кохає тебе молоду
Дівчину-Волинь, що Господь дав любити
І, мабуть, ріднішу я більш не знайду!

ВІЧНІСТЬ КРУТ

Рідну станцію Крути
Нам повік не забути.
Тут за волю загинув
Юний цвіт України.

Хочу серцем відчутти
Грізні пломені Крутів,
І відвагу, і крила –
В чому нації сила!

В тому чистому полі
Поросло все на крові...
Жита рідного колос
Все шепоче про волю.

Серця біль
не залишить –
Шпиль кургану
і вічність...

ДИТИНСТВА ДУХ

Мене малого тиха Ворскла
Вела в заплави голубі,
В Міські Млини через коноплі,
В прозорій, сонячній добі.

А на горі моя Опішня
Шедотно вабила в сади,
Де червоніла отча вишня
І зрілі репали плоди.

В гудиння яблука злітали,
А їх нектари місяць пив,
Та зорі тихо колихались
Під зачарований мотив.

Пісні лунали, аж в Полтаві
їх чули звуки чарівні,
Все про любов і нашу славу...
Дитинства дух гучить мені.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

МАБУТЬ, ЦІ РОЗДУМИ НАЛЕЖАТЬ ДО ЦАРИНИ ПСИХОЛОГІЇ

Д. СВІТЛИЙ

Слухаю Шансон-TV, хочу зрозуміти, збагнути – ЧОМУ блатний, тюремний і концтабірний сленг, музична мотивація переживань і "чувствовань" засуджених і запроторених за колючий дріт у неволю московитів так сильно, нерозривно зрошені з шаленою любов'ю до такого буття в "своєї Родіне, к своєї великої, непобедимой і т. д.", яка (любов) не знижає і після звільнення із-за того дроту?

Чому в загарбницьких агресіях проти сусідніх народів ця московитська братва така не по-людському жорстока і в злочинах проти людства і людяності не має собі рівних?

Чому ця московитська, нібито людська популяція, вважає себе най... най... найвеличнішою, а свій "язик" єдино можливий для спілкування зі своїми і чужими – загарбаними і поневоленими?

Навіщо ця терористична популяція вустами своїх нацистських педагогів своїм діткам з народження законопачує в мозок, душу, генетику такий спосіб дихання, що вони все життя реалізують своє кредо: "Ми тогда лишь вольно дышим, если речь родную слышим"? І "задиhaються" та бунтують п'ятими проімперськими колонами на загарбаних землях в середовищі інших ними поневолених народів від мови тих народів, не визнаючи їх права на таке саме "вольне дихання".

Навіщо наполягають не на людській культурі міжнародного, міжнародного співжиття, а лише на праві силою

душити, нищити і асимілювати поневолені народи: знову із тієї ж "Билі для детей" московського нациста С. Михалкова, який сформулював цитовану у попередньому абзаці "формулу дихання московитів", цитую в оригіналі:

*"Где найдётся в мире сила,
Чтобы нас она сломила,
Под ярмом согнула нас
В тех краях, где в дни победы
Наши прадеды и деды
Пировали столько раз?".*

Вичитую в процитованих оригінальних рядках виклик усьому світові при надто відомих обставинах не лише "пірвання в дні перемоги", а й масового винищення завойованих, масового гвалтування дівчаток і жінок, масової депортації поневолених в сибірські концтабори, настирного "натаскування на свій язик" підкорених – тих, що здалися окупантові, зрадили себе, свій рід, свій народ (тимчасово, до кращих часів(!), чи й назавжди).

І шукаю відповіді! З ким, з чим маємо справу?

Не маючи професійної підготовки з психології, але опираючись на життєвий досвід, спостережливості та власні аналітичні можливості, поясню для себе: одвічне рабство підданих московитів – підданих ханові (цареві, генсекові, президентові – всі ці назвиська не міняють змісту московсько-ханської влади над московитами і поневоленими ними народами) повинно мати фундаментальну причину (обставину) відносно тривалості такого імперського суспільного становища. І нахожу її – причину (обставину).

У своєму національному середовищі, у своїй національній державі, на своїй власній історичній етнічній землі, як би все це історично не склалося (!), тривале підданство-рабство було б неможливе. Народ вирвався б на свободу, до зрілого демократичного суспільного ладу (за не фальсифікованими імперською Москвою даними етнічні землі країни Москель... Московії обмежуються певною частиною території Східно-Європейської рівнини; цитую правдиве визнання цього факту московським географом-філософом Д. Андрєєвим у його програмовій праці "Роза Мира" – Москва: Изд-во МГУ, 1992. – 675 с.:

"...русский народ, и без того донельзя разреженный на громадной, не обжитой еще Восточно-Европейской равнине в какие-нибудь сто лет залил пространство, в три раза превышающее территорию его родины... в непробудную глухомань, через исполинские реки и непролазную тайгу, через районы, занятые инородцами, оказывавшими сопротивление, и, добжеав, наконец, до Тихого океана не успокоится даже и там, а перемануть в Америку?.. А деяния, внушавшиеся землепроходцам, сводились к одному – только к одному, но великому: захватить и закрепить за сверхнародом Российским грандиозные пространственные резервы..." (с. 303–304).

А далі у Д. Андрєєва про те, що і у С.Михалкова (не важливо хто раніше, хто пізніше – московський імперіалізм незмінний) – московська імперська глобальна програма, наповнена загарбництвом, садизмом, зневагою до всіх "нерусских", цитую:

"Какими импульсами создавалось это гигантское географическое целое, тот странный конгломерат пустынь, тундр, плодороднейших густонаселенных областей, огромных городов и необозримой тайги которое в общих чертах совпадало с границами Российского сверхнарода?" (с.302).

"...достаточно очевидно, что превращение России из окраинной восточно-европейской страны в великую евроазиатскую державу, заполнившую все полное пространство между Северо-западной, Романо-католической, Мусульманской, Индийской и Дальневосточной культурами (то есть между почти всеми культурами ныне существующими) Яросветом придавалось особое значение. Можно догадываться, что это имело отношение ко всемирно-историческому назначению России и что эти пространственные резервы должны послужить ареной для тех творческих деяний сверхнарода, свидетелем которых явится XXI или XXII век. Культура, призванная перерасти в интеркультуру, может осуществить свое назначение, лишь тесно соприкасаясь со всеми культурами, которые она должна ассимилировать, объединить и претворить в планетарное единство" (с. 306).

Ось така собі програма злодіянь проти людства і людяності, супротив природній програмі "Свобода народам! Свобода людині!".

Доходжу думки, що загнана в генетику московитів історичним процесом їхніх загарбань ідея великодержавного панування над світом, пов'язання ними свого буття лише з великодержавністю (насправді – імперією), а звідси необмеженим насильством над поневоленими народами з відчуттям власної сили, тобто і величчю, за їхніми мірками (!), урівноважує їхнє терпіння підданства-рабства перед своїми московськими ханами, царями, генсеками, президентами – імперськими яструбами, що і є причиною (обставиною) відносно тривкості імперського суспільного становища.

Завдання цивілізованого людства – зламати таке суспільне становище, окультурити народи-жертви його, найперше врятувати народ Московії від долі творців Римської імперії – латинян.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький,
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.